

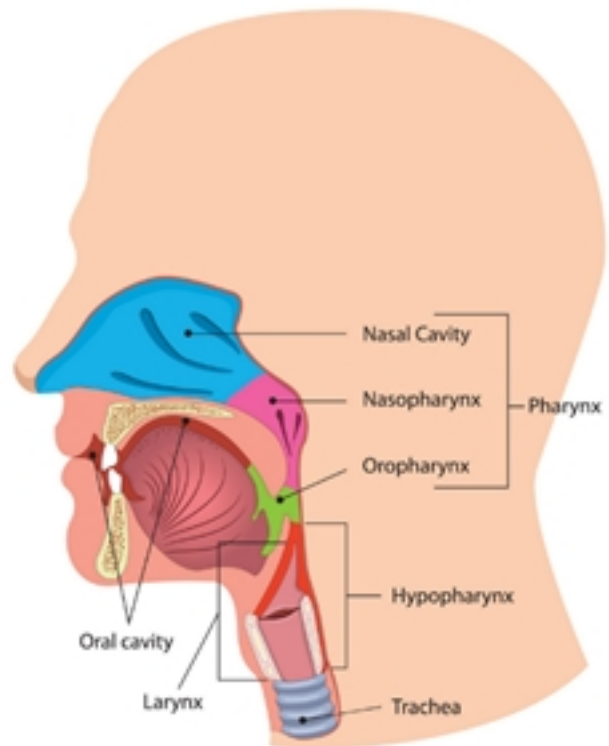
Bs CK2 Trần Quốc Chiên -

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Ung thư biểu mô vòm họng (NPC – Nasopharyngeal carcinoma) là một loại ung thư hiếm gặp có tỷ lệ mắc chủ yếu theo tuổi trên toàn thế giới < 1/100.000, với 133.354 trường hợp mắc mới và 80.000 trường hợp tử vong mắc mới năm toàn bộ 185 quốc gia vào năm 2020. Ở Đông Nam Á, ung thư biểu mô vòm họng có tỷ lệ mắc mới hàng năm là 10 - 30/100.000. Với những vùng có tỷ lệ mắc mới cao (chẳng hạn như Bắc Mỹ, Đông Á), tỷ lệ mắc mới là từ 4 - 12/100.000 dân, thay đổi khác nhau theo từng vùng. Bởi do những thay đổi về phong cách sống và môi trường, tỷ lệ mắc mới ở Hong Kong, một vùng có tỷ lệ mắc mới cao, đã sụt giảm 30% trong 20 năm qua so với những năm 1980, và tỷ lệ mắc mới đang sụt giảm trên toàn thế giới. Tỷ lệ sống còn cũng tăng lên do sự cải thiện về chẩn đoán hình ảnh, phát hiện sớm thông qua sàng lọc khi u và sơ khởi mổ soát khi u cũng đã được cải thiện với việc áp dụng kỹ thuật xạ trị điều trị biến chứng (IMRT – Intensity Modulated Radiotherapy). Tuy nhiên, 75,4% các trường hợp NPC vẫn còn được phát hiện ở giai đoạn tiên xa (giai đoạn III - IV). Tỷ lệ sống còn 10 năm đối với giai đoạn III và IV là 74 - 79% và 46 - 56%, liên tục theo thời gian. Tỷ lệ sống còn 10 năm đã được báo cáo là đáng biết kém ở các trường hợp NPC giai đoạn IV [4], [7].

Đặc điểm của NPC bao gồm khi u có liên quan với vi rút Epstein-Barr (EBV – Epstein-Barr virus) và tỷ lệ mắc mới cao ở một số vùng. NPC được phân loại theo mô bệnh học thành các loại tế bào sừng hóa, không sừng hóa và tế bào đáy. Trong các loại tế bào không sừng hóa, 69 - 93% các khi u được biết là có liên quan với EBV. Nhiễm vi rút sinh u nhú người (HPV – Human papilloma virus) cũng được biết là có liên quan với NPC trong một vài báo cáo, tuy nhiên, đáp ứng với điều trị thì vẫn còn liên tục. Theo đó, hướng dẫn của Mạng lưới ung thư toàn diện Hoa Kỳ (NCCN – National Comprehensive Cancer Network) không khuyến nghị xét nghiệm nhiễm HPV. Sinh bệnh học của các khi u không liên quan với vi rút thì vẫn còn không rõ [4].

Head & Neck Cancer

[Xem tiếp tại đây](#)